

aldrig ville komme til at see siden, saa kunne de ikke gjøre Regning paa at faae de Spørgsmaal forelagte, at faae de Gjenstande eller de Nummere for sig, som de tildeels kunde vente, naar de bleve examinerede ved den Lærestalt, hvor de ere uddannede. Det bliver derfor langt mere nødvendigt for dem at tilegne sig en mere alsidig og omfattende Indsigt i de Fag, hvori de skulle undervise, end det hidtil har været Tilfældet. Denne Sag, der nu er bragt paa Bane, har været omdebatteret i saa mange Aar, baade offentligt og mundtligt, og de, der interessere sig for en almindelig Skolelærereexamen, have en stor Stemning for sig hos Befolkningen. Det er bekjendt nok, at fra en vis Side betragter man Alt, hvad der anordnes af Regjeringen, Alt, hvad der har et saakaldet kongeligt Præg, som dødt og aandløst, som — ja, jeg krymper mig ved at bruge det Udtryk, som man fra en vis Side i Folketanken og Folkeskoletilsynet bruger om Almueskolelærerne eller Statskolelærerne, som de ogsaa kaldes, og mod Alt, hvad der hører Staten til; jeg vil, som sagt, ikke bruge det Udtryk, thi det er slet ikke behageligt at nævne det; men ligemeget, disse Folk vinde mere og mere Terrain, de vinde Befolkningen for sig, deres Ansøkkere have et folkeligt Præg, og de vide at gjøre dem gjældende. Derfor man nu bliver ved at modsætte sig denne Foranstaltning, der er tilfattet ved nærværende Lovforslag, saa faaer det Skin af, at man er bange for, at Statsseminarierne ikke kunne concurrere med de private Seminarier, og saa vil man sige: Der kan man see, hvor Aanden og Livet er, der er ogsaa Friheden, Aanden og Livet er paa vor Side, men Døden og Aandsløsheden ligger paa den anden Side. Jeg troer, at det vil blive betragtet som en Skaansomhed ligeoverfor Seminarierne, idet man frygter for, at deres Elever ikke ville kunne staa sig ligeoverfor dem, der blive privat forberedte. Jeg nærer slet ikke denne Frygt; jeg troer, at Eleverne i de kongelige Seminarier meget godt kunne staa sig overfor de privat Dimitterede; men, skulde det

ikke blive Tilfældet, ja, saa faaer de at tage den Bykke, som Vorherre vil give dem; det kan ikke være anderledes; de komme saa dog Alle til at nyde eens Ret, de staae ligeoverfor den samme Domstol og blive behandlede paa een og samme Maade, og det Skin af Ubillighed, eller, som man har kaldt det paa et andet Sted, Uretfærdighed — et Udtryk, jeg ikke vil bruge, fordi jeg ikke troer, at der er nogen Uretfærdighed tilstede, om der end kan fremkomme Ubilligheder som Følge af, at Forbringerne ikke blive stillede eens — dette Skin vil forsvinde, og der vil muligvis komme et smukkere og bedre Forhold tilstede imellem dem, som blive uddannede paa de private Seminarier og dem, der blive uddannede paa Statsseminarierne.

Jeg troer derfor, at det Fornuftigste, som Repræsentationen vil kunne gjøre, er at vedtage Lovforslaget omtrent, som det foreligger. Jeg kunde vel i et Par Punkter ønske en Forandring deri, hvis Stemningen maatte være derfor. Dette gjælder f. Ex. Bestemmelsen om, at de unge Mennester kun skulle have bestået sig med Undervisning i en Skole i $\frac{1}{2}$ Aar, førend de underkaste sig Examen, idet jeg troer, at $\frac{1}{2}$ Aar er en temmelig kort Tid, og at det vilde være bedre at fastsætte 1 Aar; thi det Vigtigste er at forstaae at undervise Børnene og at forstaae, hvorledes de skulle behandles; dette er for mig Hovedsagen, Kundskaberne sætter jeg som Nr. 2; men den praktiske Færdighed i at undervise og at omgaaes Børnene og Forældrene, det er virkelig Hovedsagen. Ligeledes skulde jeg ønske — skjøndt det dog er af mindre Betydning —, at man istedetfor Odense, som et af de Steder, hvor Examen skal afholdes, valgte Aalborg, da jeg troer, at det vilde passe bedre saavel med Hensyn til Befolkningens Fleertal som med Hensyn til de locale Forhold, at Examen blev afholdt to Steder i Jylland og kun eet Sted paa Nerne. Jeg har ligeledes tænkt mig — men det er maaskee Noget, som vilde give Anledning til Vanstieligheder —, at det vilde være